

МІЖНАРОДНА
НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ

ЛЕКСИКА СХІДНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

ТЕОРЕТИЧНІ Й ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ
ВІДОБРАЖЕННЯ ВЛАСНИХ
І ЗАГАЛЬНИХ НАЗВ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА

ІМ. О. О. ПОТЕБНІ НАН УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ СХОДОЗНАВСТВА

ІМ. А. Ю. КРИМСЬКОГО НАН УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ

ЗІ СТАНДАРТІВ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНІСТІВ

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЛЕКСИКА СХІДНОГО ПОХОДЖЕННЯ

В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ:

ТЕОРЕТИЧНІ Й ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

ВІДОБРАЖЕННЯ ВЛАСНИХ

І ЗАГАЛЬНИХ НАЗВ»

11–12 листопада 2025 року

Київ – 2025

Співголови організаційного комітету:

Богдан Ажнюк – директор Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, академік НАН України, доктор філологічних наук, професор, президент Національної асоціації українців

Віктор Кіктенко – виконувач обов'язків директора Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, доктор філософських наук, старший науковий співробітник

Члени організаційного комітету:

Юлія Чернобров – голова Національної комісії зі стандартів державної мови, кандидат філологічних наук

Данило Радівілов – заступник директора з наукової роботи Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник

Олександр Скопненко – заступник директора з наукової роботи Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник

Олексій Хамрай – провідний науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник

Відповідальні секретарі організаційного комітету:

Вікторія Мусійчук – завідувач відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник

Аліна Гончаренко – учений секретар Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, кандидат філологічних наук

Контакти:

Е-mail оргкомітету: transcriptionconf@gmail.com

**Засідання відбуватимуться у форматі відеоконференції за
допомогою комунікаційних технологій платформи
«Zoom»**

Початок роботи – 11 листопада 2025 р., 10.00

Регламент:

**доповідь – до 20 хв.,
повідомлення – до 10 хв.,
дискусія – до 15 хв.**

**Презентації можна
надіслати на електронну адресу:
transcriptionconf@gmail.com**

**У разі потреби адміністратори продемонструють
надіслані матеріали іншим учасникам заходу
(за згодою авторів)**

**Пленарне засідання.
Теоретичні та методологічні питання
практичної транскрипції в українській мові**

11 листопада 2025 р., 10.00

Приєднатися:

<https://us05web.zoom.us/j/88450436017?pwd=BdaCoizxI48Paz5VXl1a5eRs4YvNYV.1>

Відкриття конференції та вітальні слова:

директор Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України *Богдан Ажнюк*

заступник директора з наукової роботи Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України *Данило Радівілов*

голова Національної комісії зі стандартів державної мови *Юлія Чернобров*

1. *Богдан Ажнюк* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
«Іншомовні слова в системі орфографічних координат національної мови»
2. *Олексій Хамрай* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
«Невирішені питання практичного транскрибування лексики східного походження»
3. *Олександр Богомолів* (Національний інститут стратегічних досліджень, м. Київ)
«Світ від першої особи. Про релевантність антропонімів і топонімів»

Панель 1.
Кримськотатарська мова

11 листопада 2025 р., 12.00–13.00

Приєднатися:

<https://us05web.zoom.us/j/83194836387?pwd=1byJsJBdaYFS8J6YVGH3iesaCvvDHm.1>

М о д е р у ю т ь *Нариман Сейтяг'яєв* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України), *Галина Зимовець* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)

1. *Оксана Тищенко-Монастирська* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
«Правопис слів кримськотатарського походження в українській мові»
2. *Євгенія Карпіловська* (Інститут української мови НАН України)
Співдоповідь-рецензія

Д и с к у с і я

Панель 2.

Мови Великого Близького Сходу

11 листопада 2025 р., 14.00–17.30

Приєднатися:

<https://us05web.zoom.us/j/87346679583?pwd=wQKvTX6Zu6MKzYGucze9jlfDfXN4GO3.1>

М о д е р у ю т ь *Юлія Петрова* (Інститут сходознавства
ім. А. Ю. Кримського НАН України), *Олег Кшановський* (Інститут
мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)

П е р с ь к а м о в а

1. *Олег Кшановський* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
«Персько-українська орфографічна транскрипція в системі способів нотування мовної інформації»
2. *Олександр Скопненко* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
Співдоповідь-рецензія
3. *Ольга Максимів* (Львівський національний університет імені Івана Франка)
«Проблеми розроблення системи практичної транскрипції для перської мови»

Д и с к у с і я

Т у р е ц ь к а м о в а

1. *Ірина Дрига* (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
«Від Атласу світу до історій країн: спроби стандартизації передачі турецьких власних назв українською»
2. *Тетяна Марченко* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
«Турцизми в Сербсько-українському словникові»

3. *Володимир Підвойний* (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
«Турецькі топоніми в прецедентних творах українських тюркологів: мовна традиція чи транслітераційні експерименти?»
4. *Ігор Бурковський* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
«Проблеми транслітерації деяких фонем східних мов українською графікою (турецька мова)»
5. *Володимир Пономаренко* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
«Тюркізми, що стали знаками української етнокультури»

Д и с к у с і я

А р а б с ь к а м о в а

Іван Сівков (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
«Проблеми транслітерації арабських власних назв (антропоніми, топоніми) в контексті перекладу арабської офіційної документації українською мовою»

Д и с к у с і я

М о в а і в р и т

Ольга Яковлева (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України)
«Методи транскрибування та транслітерації івриту: комплексний огляд»

Д и с к у с і я

Панель 3. Мови Південної та Центральної Азії

12 листопада 2025 р., 10.00–13.00

Приєднатися:

<https://us04web.zoom.us/j/76500221535?pwd=ieENcqjTn8CtaXenwrrQCUMrV8vTb0.1>

М о д е р у ю т ь *Юлія Філь* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України), *Євгенія Карпіловська* (Інститут української мови НАН України)

М о в и г і н д і т а б е н г а л і

1. *Юрій Ботвінкін* (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
«Особливості відтворення лексики мови гінді українською мовою»
2. *Галина Зимовець* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
Співдоповідь-рецензія
3. *Mridula Ghosh* (National University of “Kyiv-Mohyla Academy”)
«Practical Aspects of Transliteration of Bengali names and words into Ukrainian and vice versa (selected examples)»

Д и с к у с і я

М о в а с а н с к р и т

1. *Дмитро Бурба* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України), *Олександра Лохман* (Всеукраїнська асоціація індологів)
«Лексика санскритського походження в українській мові»
2. *Євгенія Карпіловська* (Інститут української мови НАН України)
Співдоповідь-рецензія

Д и с к у с і я

Т и б е т с ь к а м о в а

Олена Калантарова (незалежний дослідник, м. Київ)
«Проблеми транскрипції лексики класичної тибетської мови»

Д и с к у с і я

Панель 4. Мови Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

12 листопада 2025 р., 10.00–13.30

Приєднатися:

<https://us05web.zoom.us/j/81161266170?pwd=0L5eAWb3GrvpNjz27278Y8FbGr4M10.1>

М о д е р у ю т ь *Вікторія Мусійчук* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України), *Лариса Кислюк* (Інститут української мови НАН України)

В'єтнамська мова

1. *Вікторія Мусійчук* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України)
«Проблеми та принципи відтворення в'єтнамських слів українською мовою»
2. *Олександр Тараненко* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
Співдоповідь-рецензія

Д и с к у с і я

Китайська мова

1. *Євгенія Гобова* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України)
«Досвід упровадження системи транскрибування китайських слів і власних назв українською мовою: досягнення та виклики»
2. *Юлія Цигвинцева* (Інститут української мови НАН України)
Співдоповідь-рецензія
3. *Анастасія Стрелкова* (Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України)
«Проблеми практичної транскрипції східних мов очима буддолога (китайська мова)»

Д и с к у с і я

К о р е й с ь к а м о в а

1. *Оксана Кінджибала, Валерія Рудь* (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
«Лінгвістичні аспекти транслітерації корейських власних назв українською мовою»
2. *Лариса Кислюк* (Інститут української мови НАН України)
Співдоповідь-рецензія
3. *Дмитро Андріанов* (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
«Особливості відтворення корейських власних назв і культурних реалій українською мовою: проблеми практичної транскрипції та літературної традиції»
4. *Тетяна Водяницька, Юлія Коломоєць* (Київський національний лінгвістичний університет)
«Зіставний аналіз корейської та української фонетичних систем як основа транскрипційної відповідності»

Д и с к у с і я

Панель 5. Японська мова

12 листопада 2025 р., 14.00–16.00

Приєднатися:

<https://us05web.zoom.us/j/85035905047?pwd=xECeM9NwD49C1thcI7iiR4uMsvUIW6.1>

Модерують *Олексій Хамрай* (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України), *Олександр Скопненко* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)

Я П О Н С Ь К А М О В А

1. *Тетяна Дементьєва* (Київський національний лінгвістичний університет)
«Столітня історія розвитку японсько-української практичної транскрипції: порівняльний аналіз»
2. *Лариса Кислюк* (Інститут української мови НАН України)
Співдоповідь-рецензія
3. *Олександр Скопненко* (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України)
Співдоповідь-рецензія
4. *Вадим Рубель* (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)
«Кириличне транскрибування японської мови: український вимір»
5. *Ореста Забуранна* (Львівський національний університет імені Івана Франка), *Гара Масакі* (Токійський університет іноземних мов, Японія)
«Практична транскрипція японської мови: спроба інтегрального підходу»
6. *Андрій Накорчевський* (незалежний дослідник)
«Загальні засади створення практичної транскрипції і проблеми створення практичної транскрипції для запозичених з японської мови слів»
7. *Максим Вакуленко* (Дармштадтський університет прикладних наук, ФРН)
«Метричний метод вимірювання фонетичних відстаней як засіб реалізації фонетичного принципу при передачі японських назв українською мовою»

Д и с к у с і я

СПИСОК УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЕКСИКА СХІДНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ:
ТЕОРЕТИЧНІ Й ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ
ВІДОБРАЖЕННЯ ВЛАСНИХ І ЗАГАЛЬНИХ НАЗВ»

1. *АЖНЮК Богдан Миколайович*, академік НАН України, доктор філологічних наук, професор, директор (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
2. *АНДРІАНОВ Дмитро Володимирович*, доктор філософії, асистент кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
3. *БОГОМОЛОВ Олександр Вікторович*, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, директор (Національний інститут стратегічних досліджень, м. Київ)
4. *БОТВІНКІН Юрій Володимирович*, кандидат історичних наук, доцент кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу, директор Центру мови гінді та індійської літератури (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
5. *БУРБА Дмитро Васильович*, молодший науковий співробітник відділу Євразійського степу (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
6. *БУРКОВСЬКИЙ Ігор Зенонович*, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу загального мовознавства (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
7. *ВАКУЛЕНКО Максим Олегович*, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, науковий співробітник (Дармштадтський університет прикладних наук, ФРН)
8. *ВОДЯНИЦЬКА Тетяна Сергіївна*, викладач кафедри корейської і японської філології (Київський національний лінгвістичний університет)
9. *ГАРА Масакі*, викладач TUFS Open Academy (Токійський університет іноземних мов, Японія)
10. *ГОБОВА Євгенія Валеріївна*, кандидат філологічних наук, молодший науковий співробітник відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
11. *ГОНЧАРЕНКО Аліна Володимирівна*, кандидат філологічних наук, учений секретар (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)

12. *ГОШ Мрідула*, доктор філософії, доцент кафедри міжнародних відносин (Національний університет «Києво-Могилянська академія»)
13. *ДЕМЕНТЬЄВА Тетяна* Сергіївна, викладач кафедри корейської і японської філології (Київський національний лінгвістичний університет)
14. *ДРИГА Ірина* Миколаївна, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри тюркології (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
15. *ЗАБУРАННА Ореста* Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича (Львівський національний університет імені Івана Франка)
16. *ЗИМОВЕЦЬ Галина* Вікторівна, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу загального мовознавства (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
17. *КАЛАНТАРОВА Олена* Ювеналіївна, незалежний дослідник (м. Київ)
18. *КАРПІЛОВСЬКА Євгенія* Анатоліївна, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу лексикології, лексикографії та структурно-математичної лінгвістики (Інститут української мови НАН України, м. Київ)
19. *КИСЛЮК Лариса* Павлівна, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник відділу лексикології, лексикографії та структурно-математичної лінгвістики (Інститут української мови НАН України, м. Київ)
20. *КІКТЕНКО Віктор* Олексійович, доктор філософських наук, старший науковий співробітник, в. о. директора (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
21. *КІНДЖИБАЛА Оксана* Сергіївна, доктор філософії, доцент кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
22. *КОЛОМОЄЦЬ Юлія* Леонідівна, викладач кафедри корейської і японської філології (Київський національний лінгвістичний університет)
23. *КШАНОВСЬКИЙ Олег* Чеславович, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу загального мовознавства (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
24. *ЛОХМАН Олександра* Олександрівна, викладач санскриту (Всеукраїнська асоціація індологів, м. Київ)
25. *МАКСИМІВ Ольга* Йосифівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича (Львівський національний університет імені Івана Франка)

26. *МАРЧЕНКО Тетяна Яківна*, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу слов'янських мов (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
27. *МУСІЙЧУК Вікторія Анатоліївна*, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
28. *НАКОРЧЕВСЬКИЙ Андрій Альфредович*, кандидат філософських наук, професор, незалежний дослідник (м. Київ)
29. *ПЕТРОВА Юлія Іванівна*, кандидат філологічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу Близького та Середнього Сходу (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
30. *ПІДВОЙНИЙ Володимир Миколайович*, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри тюркології (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
31. *ПОНОМАРЕНКО Володимир Панасович*, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу романських, германських і балтійських мов (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
32. *РАДІВІЛОВ Данило Анатолійович*, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
33. *РУБЕЛЬ Вадим Анатолійович*, доктор історичних наук, професор кафедри історії стародавнього світу та середніх віків (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)
34. *РУДЬ Валерія Сергіївна*, магістрант кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
35. *СЕЙТЯГ'ЯЄВ Нариман Сеїтаметович*, кандидат філологічних наук, науковий співробітник відділу Близького та Середнього Сходу (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
36. *СІВКОВ Іван Вікторович*, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу (Навчально-науковий інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
37. *СКОПНЕНКО Олександр Іванович*, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)

38. *СТРЕЛКОВА Анастасія Юріївна*, доктор філософських наук, старший науковий співробітник сектору історії східної філософії відділу історії зарубіжної філософії (Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, м. Київ)
39. *ТАРАНЕНКО Олександр Онисимович*, член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу загального мовознавства (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
40. *ТИЩЕНКО-МОНАСТИРСЬКА Оксана Олександрівна*, кандидат філологічних наук, науковий співробітник відділу мов України (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, м. Київ)
41. *ФІЛЬ Юлія Сергіївна*, кандидат історичних наук, молодший науковий співробітник відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
42. *ХАМРАЙ Олексій Олександрович*, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу Близького та Середнього Сходу (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)
43. *ЦИГВІНЦЕВА Юлія Олександрівна*, кандидат філологічних наук, молодший науковий співробітник відділу лексикології, лексикографії та структурно-математичної лінгвістики (Інститут української мови НАН України, м. Київ)
44. *ЧЕРНОБРОВ Юлія Анатоліївна*, кандидат філологічних наук, голова Національної комісії зі стандартів державної мови
45. *ЯКОВЛЕВА Ольга Михайлівна*, молодший науковий співробітник відділу Євразійського степу (Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, м. Київ)